Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: **Държавна агенция „Национална сигурност”**	**Нормативен акт:** Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (Обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г., изм., бр. 31 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 59 от 2006 г., бр. 92 и 109 от 2007 г., бр. 28 и 36 от 2008 г., бр. 33 и 57 от 2011 г., бр. 38 и 102 от 2012 г., бр. 27 и 81 от 2016 г., бр. 7 и 27 от 2018 г., бр. 42 и 94 от 2019 г., бр. 69 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 60 и 84 от 2023 г.)
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: ……
Лице за контакт: Цветелина Стоянова Райна Христова-Янева	**Телефон и ел. поща:** Телефон: 02 / 814 7951 e-mail: fid@dans.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1 „Слабости в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и на разпространението (пролиферацията) оръжия за масово унищожение, установени в Доклада за Република България от Пети оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари (Комитета MONEYVAL) към Съвета на Европа.“

1.1. На 18.05.2022 г. в рамките на 63-то Пленарно заседание на Комитета MONEYVAL в гр. Страсбург, Франция, е приет Доклад за Република България от Пети оценителен кръг (Доклада на Комитета MONEYVAL). Извършената оценка, обхващаща периода от 01.01.2014 г. до 17.09.2021 г., се основава на Международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и на разпространението (пролиферацията) на оръжия за масово унищожение (Препоръките на FATF[1]) от 2012 г. и Методологията за оценка на техническото съответствие с Препоръките на FATF и ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма (Методологията на FATF) от 2013 г., както и на Процедурните правила за провеждане на Пети оценителен кръг на Комитета MONEYVAL по отношение на превенцията и противодействието на изпирането на пари (ИП) и финансирането на тероризма (ФТ).

Съгласно Методологията на FATF, оценката на националната система за превенция и предотвратяване на ИП и ФТ се състои от два основни компонента – оценка на техническото съответствие с Препоръките на FATF и оценка на ефективността на националната система. В рамките на оценката на техническото съответствие с Препоръките на FATF е оценено доколко разпоредбите на националното законодателство съответстват на изискванията на Препоръки на

[1] "Групата за финансови действия срещу изпирането на пари (FATF)" - група, създадена с Решение на държавните глави на страните от Г-7 и председателя на Европейската комисия по време на срещата на върха на Г-7, състояла се в Париж през 1989 г.

FATF и Тълкувателните бележки към същите, а в рамките на оценката на ефективността на националната система за превенция и предотвратяване на ИП и ФТ е извършена оценка по 11 области – т.нар. Непосредствени резултати (НР).

В резултат на заключенията в Доклада на Комитета MONEYVAL по отношение на Република България се прилага най-тежката процедура за мониторинг на Комитета MONEYVAL – „Процедура на засилен мониторинг". Същевременно започна и Процедурата на FATF за наблюдение, осъществявано от група в рамките на FATF, създадена с цел насърчаване на по-добро глобално съответствие с международните стандарти за противодействие на изпирането на пари (ИП) и финансирането на тероризма (ФТ) – International Co-operation Review Group (ICRG). Периодът на наблюдение от страна на FATF приключи през юни 2023 г., когато България докладва напредък. Въпреки постигнатия значителен напредък по много от препоръчителните действия от Доклада на Комитета MONEYVAL, в приетия от FATF през месец октомври 2023 г. Доклад за напредъка на Република България след изтичане на едногодишния срок за наблюдение бе посочено, че има области, в които е необходимо България да постигне допълнителен напредък. Във връзка с последното Република България е включена в списъка на държавите със стратегически слабости в системите за борба с изпирането пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията[2] , като от FATF е изготвен и План за действие.

Сред мерките, предвидени в изготвения от FATF План за действие, са и такива, свързани с изготвянето на предложения за изменение и допълнение на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, което включва както Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (ЗМФТ), така и част от секторното законодателство, регламентиращо дейността на лицата, които попадат в обхвата на чл. 4 от ЗМИП, а една от мерките касае необходимостта от приемането на национални разпоредби за прилагане на резолюциите на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации (СС на ООН), които се отнасят до мерките срещу финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение (пролиферация) и влизат в обхвата на Препоръка 7 на FATF.

Съгласно приложимите процедури на FATF, изключването на държава от списъка е възможно след изпълнение на действията от плана за съответната държава и успешно провеждане на визита на място. За отразяване на напредъка на държавите в списъка, публичните изявления се актуализират при приемането на всеки нов доклад за напредък, като практиката е да се посочват областите, в които е постигнат напредък, и тези, в които е необходимо да се предприемат допълнителни действия.

Предвид гореизложеното, Република България следва да докладва напредък както пред Комитета MONEYVAL в рамките на процедурата на засилен мониторинг, така и пред FATF в рамките на процедурата пред ICRG.

За преодоляване на голяма част от установените в Доклада на Комитета MONEYVAL слабости в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, през 2023 г. ръководена от Държавна агенция „Национална сигурност" (ДАНС) междуведомствена работна група[3] подготви проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу

[2] Т.нар. „сив списък".

[3] Създадена със Заповед № Р-45/10.03.2023 г. на министър-председателя на Република България и включваща представители на Министерството на финансите, Министерството на вътрешните работи, Министерството на външните работи, Министерството на правосъдието, Прокуратурата на Република България, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор, Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество, Комисията за регулиране на съобщенията, Националната агенция за приходите, Агенция

изпирането на пари, който бе приет от Народното събрание и обнародван в Държавен вестник бр. 84 от 06.10.2023 г.

Въздействието на приетите с този закон изменения и допълнения е оценено положително както от FATF, така и от Комитета MONEYVAL.

През 2024[4] г. публичните изявления на FATF за България се актуализираха два пъти, като в тях бяха посочени областите с напредък и тези, в които са необходими допълнителни действия, като в изявлението от месец февруари 2024 г. е посочено, че България е отстранила напълно или до голяма степен слабостите по три Препоръки на FATF – Препоръки 6, 10 и 24, които се отнасят съответно до целевите финансови санкции за финансиране на тероризма, комплексната проверка на клиентите и прозрачността на действителната собственост на регистрираните юридически лица и други правни образувания. Оставащи за адресиране са някои минимални несъответствия по отношение на Критерий 10.9, 10.10 и 10.16 на Препоръка 10 на FATF.

През месец май 2024 г. в рамките на 67-то Пленарно заседание на Комитета MONEYVAL беше приет първият Последващ доклад за напредъка на Република България[5], съгласно който България е повишила степента на съответствие от „Частично съответствие“ на „Високо съответствие“ или „Пълно съответствие“ с общо 10 Препоръки на FATF – Препоръки 2, 12, 14, 18, 22, 25, 26, 27, 32 и 33. От този доклад са видни и редица преодолени слабости по отношение на Препоръки 15 и 13 на FATF, като същевременно, по отношение на тях се налага предприемане на допълнителни действия за постигане на по-висока степен на съответствие с изискванията на FATF. След приемането на този доклад на Комитета MONEYVAL, оставащите препоръки, които са оценени с „Частично съответствие“ за България и които имат отношение към превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма, са Препоръки 13, 15, 28, 34 и 35 на FATF.

В допълнение, обнародваният в Държавен вестник бр. 84 от 06.10.2023 г. закон не съдържа разпоредби, чрез които да се преодолеят слабостите по отношение на Препоръка 7 на FATF, тъй като тя касае целевите финансови санкции (ЦФС) за финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение, тъй като се очакваше тези слабости да се преодолеят със закон, който регламентира международните ограничителни мерки. Към настоящия момент такъв закон липсва и слабостите по отношение на Препоръка 7 на FATF не са отстранени.

Същевременно, предвиденият в изготвения от FATF План за действие за България срок за преодоляване на слабостите по отношение на техническото съответствие с Препоръка 7 на FATF изтича в началото на 2025 г., което означава, че съответното законодателство следва да е прието в приоритетен порядък.

В изпълнение на Решение на създадения с Постановление № 101 на Министерския съвет от 2023 г. Съвет за координация и сътрудничество за осъществяване на националния механизъм за определяне на политиките и за координация в сферата на мерките за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, със Заповед с №Р-135 от 23.07.2024 г. беше създадена междуведомствена работна група с председател директора на САД „Финансово разузнаване“ в ДАНС и със задача изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закон за мерките

„Митници” към Министерството на финансите и Агенцията по вписванията към Министерството на правосъдието.

[4] https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/Increased-monitoring-february-2024.html
https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/increased-monitoring-june-2024.html

[5] https://rm.coe.int/moneyval-2024-1-bg-5thround-1stenhfur/1680afca6a

срещу финансирането на тероризма или на отделен закон за въвеждане на ЦФС за финансиране на разпространението на оръжия за масово унищожение (пролиферация), както и за адресиране на други оставащи слабости в Закона за мерките срещу изпирането на пари и секторно законодателство, в т.ч. и тези по Препоръки 13, 15 и 35 на FATF.

В изпълнение на задачите си, работната група извърши подробен преглед на констатираните в докладите на FATF и MONEYVAL слабости на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и на действащото законодателство и слабости по отношение на Препоръка 7 на FATF. В хода на работата си групата установи, че в съществуващата нормативна уредба в ЗМФТ по отношение на ЦФС срещу финансирането на тероризма е налице голяма степен на сходство с правната уредба, която следва да се въведе по отношение на ЦФС срещу финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение (финансиране на пролиферацията/ФП). Както при ФТ, така и при ФП е налице общоевропейско законодателство, формулирано в съответните регламенти, което следва да е допълнено с национално законодателство, отразяващо изискванията на резолюциите на Съвета за сигурност на ООН. Сходството е налице също и по отношение на вида мерки, условията за прилагането им, процедурите за уведомяване и пр. То произтича от факта, че изискванията на Препоръка 6 на FATF (касаеща целевите финансови санкции за финансиране на тероризма), адресирани със ЗМФТ, са в съществена степен идентични с тези на Препоръка 7 на FATF. Затова съществуващите системи, свързани с мерките срещу ФТ, в т.ч. и за осъществяване на контрол по прилагането им, успешно могат да се ползват и по отношение на мерките срещу ФП, като по този начин се ограничи до минимум административната тежест, свързана с прилагане на допълнителни процедури и правила, както за публичния, така и за частния сектор. Като съобрази принципите на необходимост, обоснованост, предвидимост и съгласуваност на нормативни актове, в резултат на извършения преглед работната група установи, че за адресиране на част от тези слабости е необходимо и достатъчно да се приемат изменения и допълнения в ЗМФТ и ЗМИП, а за адресиране на друга част от установените слабости – да се предложат изменения и допълнения в други нормативни актове, като тези, уреждащи правомощията на органи за надзор по §1, т. 11 от ДР на ЗМИП.

Горепосоченото обуславя необходимостта от приемането на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма с оглед повишаване нивото на съответствие на българското законодателство с Препоръка 7 на FATF, с преходните и заключителните разпоредби към който да се предвидят и други промени в превантивно законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма за повишаване на съответствието с изискванията на Международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията на оръжия за масово унищожение.

Законодателните изменения, които при прегледа се установява, че са необходими, са насочени към разрешаване на следните установени слабости по отношение на 40-те препоръки на FATF и на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и на разпространението (пролиферацията) оръжия за масово унищожение, както следва:

1.1.1. **Констатирани несъответствия с Препоръка 7 на FATF.** За изпълнение на ЦФС срещу финансиране на разпространение на оръжия за масово унищожение към момента в България пряко приложими са Регламент (ЕС) 2017/1509 (по отношение на Северна Корея) и Регламент (ЕС) 267/2012 (по отношение на Иран). При оценката на Комитета MONEYVAL на Препоръка 7 е анализиран режимът за прилагане на ЦФС за срещу ФП на ниво ЕС, чрез горепосочените регламенти, директно приложим в България. В резултат на анализа в Доклада на Комитета MONEYVAL са идентифицирани някои слабости на този режим, най-вече свързани с неизпълнението на изискванията на FATF и на съответните резолюции на ООН замразяването/блокирането на средства на санкционирани лица да се осъществява без забавяне, т.е. преди да са изминали 24 часа от включването на лицето в съответния санкционен списък на ООН. Предвид забавянето на включването на санкционираните от ООН лица в регламентите на ЕС с около 7-10 дни от обявяването на санкцията от ООН, то в

ЕС не се изпълнява горепосоченото изискване за замразяване без забавяне. Последното е отразено като недостатък за всички държави членки на ЕС, които са били обект на оценка на Комитета MONEYVAL и на FATF, вкл. и България, и единственият начин за преодоляване на тази слабост е съответната държава да въведе национални процедури, които да действат паралелно с регламентите на ЕС, но да позволят прилагане на ЦФС срещу санкционирани лица в периода между датата на санкционирането им от ООН и датата на включването им в санкционния режим на ЕС. Като най-съществен недостатък за България е идентифицирана липсата на компетентни органи, които да осъществяват контрол върху изпълнението на ЦФС срещу ФП, наложени с горепосочените регламенти на ЕС, както и липсата на санкции за неизпълнение на тези изисквания. В съответните регламенти на ЕС е изрично посочено, че държавите членки следва да определят система за санкциите, приложими за нарушения на разпоредбите им, и да вземат всички необходими мерки за осигуряване на тяхното прилагане, като предвидените санкции следва да са ефективни, пропорционални и възпиращи. Към момента България не изпълнява това изискване, тъй като в страната не са предвидени санкции за неизпълнение, както и не са определени компетентните органи, които да извършват контрол спрямо прилагането на ЦФС срещу ФП. В резултат на последното, в Доклада на Комитета MONEYVAL всички установени слабости по различните критерии на Препоръка 7 са обобщени в една основна критика, а именно: „основните установени недостатъци по Препоръка 7 са свързани с липсата на национални процедури за прилагане на ЦФС във връзка с финансирането на пролиферация“. В отговор на критиката и съобразно критериите на препоръката, от страна на работната група са изработени редица предложения за изменение и допълнение на ЗМФТ, като на първо място заглавието на закона се допълва така, че да обхване и финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение, а в чл. 1 и 2 от него мерките се разширяват, за да включат и ФП.

В резултат на работата на групата е установена необходимост от законодателни изменения, съответстващи на следните констатирани несъответствия по отделните критерии на Препоръка 7:

1.1.1.1. Критерий 7.1 – държавите следва да прилагат целеви финансови санкции за финансиране на пролиферацията, наложени със съответните резолюции на ООН без забавяне;

1.1.1.2. Критерий 7.2 – държавите следва да определят компетентните органи, които да следят за прилагането на ЦФС за ФП, като се гарантира, че всички лица на територията на съответната държава ще блокират без забавяне финансови средства или други активи на санкционирани лица, както и че няма да предоставят финансови средства и активи на последните, държавите следва да въведат механизми за комуникация на промени в списъците към органите и лицата, които следва да прилагат изискванията, като последните са длъжни да уведомят компетентните органи на държавата за приложена мярка по блокиране или предприети действия по забрана за предоставяне на финансови средства или други активи;

1.1.1.3. Критерий 7.3 – държавите следва въведат мерки за мониторинг и за осигуряване на прилагането на ЦФС за ФП, като нарушенията на същите да бъдат обект на граждански, административни или наказателни санкции;

1.1.1.4. Критерий 7.4 – държавите следва да разработят и приложат публично известни процедури за изготвяне на искания до Съвета за сигурност на ООН за изключване на лица от санкционните списъци за финансиране на пролиферация, като се позволи на същите да подадат молба за изключване от съответния списък към Фокусната точка по резолюция 1730 на ООН, осигуряване на възможност за издаване на разрешение за достъп до блокирани средства съобразно установените процедури на ООН;

1.1.1.5. Критерий 7.5 – държавите следва да позволят добавянето към блокираните сметки на лихви, други граждански плодове и плащания, дължими по договори преди дата на включване на лице в санкционния списък, като всичко новопридобито също се блокира;

1.1.2. **Констатирани несъответствия с Препоръки 10, 13, 15, 26, 28 и 35 на FATF.**

1.1.2.1. В резултат на работата на групата е установена необходимост от законодателни изменения, съответстващи на следните констатирани несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 10**:

1.1.2.1.1. Критерий 10.4 – Липса на изрично изискване за верификация на самоличността на лица, действащи от името на клиент и разпоредби, касаещи воденето на чужда работа без пълномощие;

1.1.2.1.2. Критерий 10.9 – Българското законодателство позволява алтернативен метод за идентификация и проверка на идентификацията на юридически лица и други правни образувания, т.е. разрешава се да не се искат заверени документи за идентификация от ЮЛ, в случай че информацията може да се осигури от регистри на ЕС;

1.1.2.1.3. Критерий 10.10 – Няма изрично изискване за идентификация и предприемане на разумни мерки за проверка на идентификацията на физически лица, които в някои случаи осъществяват контрол със средства различни от правото на собственост;

1.1.2.1.4. Критерий 10.16 – Няма изрично изискване да се вземат предвид големината и различните нива на риска на клиентите (освен в случаите на висок риск и делово взаимоотношение;

1.1.2.2. В резултат на работата на групата е установена необходимост от законодателни изменения, съответстващи на следните констатирани несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 13**:

1.1.2.2.1. Критерий 13.1(a), (b) и (d) –несъответствия, свързани с необходимостта от събиране на по-пълна информация за институцията-респондент, оценка на вътрешните й контроли срещу ИП/ФТ, както и разпределяне и документиране на отговорностите на респондентите не само по отношение на респонденти от трети държави, но и по отношение на респонденти от други държави членки;

1.1.2.3. В резултат на работата на групата е установена необходимост от законодателни изменения, съответстващи на следните констатирани несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 15**:

1.1.2.3.1. Критерий 15.1 – липса на цялостна оценка на риска при анализиране на рисковете, свързани с нови технологии, където изрично не се посочва използването на развиващи се технологии;

1.1.2.3.2. Критерий 15.2(b) – липсва на изрични изисквания за предприемане на мерки за управление и намаляване на рисковете, конкретно засягащи нови продукти, нови бизнес практики и нови механизми за доставка;

1.1.2.3.3. Критерий 15.8(a) – слабости, свързани с Препоръка 35 – вж. Препоръка 35 по-долу;

1.1.2.3.4. Критерий 15.10 – слабости, свързани с Препоръка 7 – вж. Препоръка 7 по-горе;

1.1.2.3.5. Критерий 15.11 – слабости, свързани с Препоръки 10 и 13 – вж. съответните препоръки по-горе;

1.1.2.4. В резултат на работата на групата е установена необходимост от законодателни изменения, съответстващи на следните констатирани несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 26**:

1.1.2.4.1. Критерий 26.3 – оставащи слабости по отношение на Критерий 26.3 на Препоръка 26 на FATF по отношение на застрахователите и необходимостта оценката за добра репутация на заявителя за придобиване на квалифицирано участие да се разпростира и спрямо свързаните с него лица;

1.1.2.5. В резултат на работата на групата е установена необходимост от законодателни изменения, съответстващи на следните констатирани несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 28**:

1.1.2.5.1. Критерий 28.4(b) – слабости в сектора на хазарта, свързани с липсата на мерки за предотвратяване навлизането на пазара на лица, свързани с престъпници посредством собственост, действителна собственост или заемане на ръководна длъжност;

1.1.2.5.2. Критерий 28.4(b) – слабости в сектора на пощенските услуги, свързани с пощенски парични преводи, поради липсата на мерки за предотвратяване навлизането на пазара на лица, свързани с престъпници посредством собственост, действителна собственост или заемане на ръководна длъжност;

1.1.2.5.3. Критерий 28.4(b) – слабости, свързани с липсата на мерки за предотвратяване навлизането на пазара на лица, свързани с престъпници посредством собственост, действителна собственост или заемане на ръководна длъжност, при задължени лица, по отношение на които няма изрично определен контролен орган по ЗМИП;

1.1.2.5.4. Критерий 28.5 – липса на изрично посочване определянето на обхвата, задълбочеността, продължителността и честотата на проверките да се извършва в съответствие с оценката на риска;

1.1.2.6. В резултат на работата на групата е установена необходимост от законодателни изменения, съответстващи на следните констатирани несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 35**:

1.1.2.6.1. Критерий 35.1 – липса на разпоредби, даващи възможност на КФН временно да ограничава лицензи при нарушения на ЗМИП, ЗМФТ и актовете по прилагането им, както и липса на правни възможности за издаване на предупреждения или заповеди за отстраняване на нарушения на ЗМИП, ЗМФТ и актовете по прилагането им. Тази слабост е релевантна и за НАП и КРС, но те не са посочвани от оценителите изрично поради факта че към настоящия момент не са оценявани по този критерий[6], но ще бъдат оценявани в доклада за напредъка;

1.1.2.6.2. Критерий 35.2 – санкциите за неспазване на целевите финансови санкции за ФТ не са разубеждаващи, особено по отношение на максималния приложим размер;

1.1.2.6.3. Критерий 35.2 – паричните санкции, приложими по отношение на лицата, заемащи ръководни длъжности в задължените лица не са напълно разубеждаващи.

Проблем 2: „Неясноти по отношение на прилагане на отделни разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (ЗМФТ), установени от страна на Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС) и органите за надзор по §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби към ЗМИП.“

При прилагане на ЗМИП, ЗМФТ и свързаните с тях подзаконови нормативни актове от страна на ДАНС, органите за надзор по §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби към ЗМИП и другите ангажирани органи и ведомства са установени проблеми, необходимостта за разрешаването на

[6] Предвид това, че до промените в ЗМИП, обнародвани в ДВ бр. 84 от 06.10.2023 г., двете ведомства не бяха изрично посочени в §1, т. 11 от закона.

които не произтича от констатирани слабости от Комитета MONEYVAL при оценка на техническото съответствие, но разрешаването им ще внесе яснота и предотврати възможността за различно тълкуване и прилагане на закона. Последното ще се отрази положително на ефективността от прилагане на правната рамка за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията на оръжия за масово унищожение.

2. Установените проблеми в следните области:

2.1. Затруднения при установяването на липсата на определени обстоятелства спрямо лица от други държави, когато това е необходимо за вписването в регистрите по чл. 9а – 9в от ЗМИП, за които в групата е постъпило становище от Министерството на правосъдието, във връзка с водения от него регистър по чл. 9б от ЗМИП;

2.2. Съществуващи към момента неясноти по отношение на електронния обмен информация чрез съществуващите и новосъздадените канали за електронна комуникация, което води до непълно използване на възможностите им;

2.3. Съществуваща неяснота у задължените лица по чл. 4 от ЗМИП относно необходимите последващи действия от тяхна страна в хипотезата на чл. 22а от ЗМИП;

2.4. Известна неяснота при прилагане на разпоредбата на чл. 87, ал. 1 от ЗМИП с оглед систематичното й място в действащия закон;

2.5. Съществуваща неяснота, установена в практическото приложение на закона на разпоредбата на чл. 110, ал. 4, т. 1 от ЗМИП, във връзка с препратката към изискванията на чл. 9а – 9в от ЗМИП.

Действащата нормативна рамка не позволява разрешаване на описаните в т. 1.1 и т. 2.1 проблеми. Последните не могат да се решат в рамките на съществуващото законодателство единствено чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности. За разрешаването им, в законодателството е необходимо да се въведат изрични законови изисквания. За да демонстрира напредък по изпълнение на мерките в Плана за действие на FATF и по докладване на напредък пред Комитета MONEYVAL, освен предприемане на различни действия за повишаване на ефективността, Република България следва да предприеме и действия за повишаване нивото на техническо съответствие, изразяващо се в съответствие на нормативната уредба с Препоръките на FATF, което, предвид наличието на оставащи Препоръките на FATF с рейтинг „Частично съответствие”, налага спешни и неотложни законодателни промени в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и създаване на превантивно законодателство срещу финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение.

Както е видно от описанието в т. 1.1, сега действащото превантивно законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма не отговаря напълно на част от изискванията на Международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията (Препоръките на FATF).

За преодоляване на описаните в т. 1.1 проблеми са необходими промени, които да се включат в предлагания с настоящата оценка на въздействието от междуведомствената работна група, създадена със Заповед №Р-135/23.07.2024 г. проект на нормативен акт.

Това е констатирано от оценителния екип на Комитета MONEYVAL и заключението е потвърдено с приемането на Доклада за Република България от Комитета MONEYVAL на пленарното му заседание през месец май 2022 г. За да се направи искане за преразглеждане на препоръките, оценени с рейтинг „Частично съответствие”, повишаване на рейтинга на „Високо съответствие” или „Пълно съответствие”, е необходимо да се предостави информация за предприети действия след оценката. Не е допустимо да се излагат мотиви, базиращи се на информация, предоставена в

рамките на самата оценка. Поради тези причини е необходимо да се приемат съответните изменения и допълнения в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Нуждата от изменения и допълнения в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма произтича от необходимостта да бъдат преодолени установените в приетия на 18.05.2022 г. Доклад за България от Пети оценителен кръг на Комитета MONEYVAL слабости в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и да бъдат въведени разпоредби по отношение на целевите финансови санкции за разпространение на оръжия за масово унищожение по начин, който да доведе до преразглеждане на оценките по съответните Препоръки на FATF, за които все още рейтингът е „Частично съответствие“. Това би имало положителен ефект върху прилаганите по отношение на Република България на мониторингови процедури от Комитета MONEYVAL и FATF.

Не са извършвани последващи оценки на нормативния акт от страна на органите по прилагане. Оценка на техническото съответствие на законодателството за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма в България обаче е извършена в Доклада от Петия оценителен кръг на Комитета MONEYVAL и в приетия от FATF през месец октомври 2023 г. Доклад за напредъка на Република България след изтичане на едногодишния срок за наблюдение. Информация за резултатите от оценката е представена по т. 1.1. по-горе.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Цел 1 „Повишаване степента на съответствие на превантивното законодателство срещу изпирането на пари, финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение чрез изпълнение на мерки от изготвения от FATF план за действие, включен в приетия през месец октомври 2023 г. от FATF Доклад за напредъка на Република България след изтичане на едногодишния срок за наблюдение от приемането на Доклад за Република България от Пети оценителен кръг на Комитета MONEYVAL към Съвета на Европа, както и преодоляване на установени в доклада на Комитета MONEYVAL слабости в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма“

Целта следва да бъде постигната съгласно предвидените в изготвения от FATF План за действие за България срокове. Най-ранният срок съгласно плана е за преодоляване на слабостите по отношение на техническото съответствие с Препоръка 7 на FATF – месец януари 2025 г., което означава, че съответното законодателство следва да е прието до края на 2024 г. Същевременно, положителният ефект от постигане на целта чрез приемане на законодателни промени, които да адресират слабости, установени в приетия на 18.05.2022 г. Доклад за България от Пети оценителен кръг на Комитета MONEYVAL, респ. чрез изпълнение на мерките в приетия от FATF План за действие за Република България има дългосрочен характер и ще доведе до укрепване на капацитета и правомощията на компетентните регулаторни органи и органи за надзор, ще подобри цялостната рамка за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение. Изпълнението на мерките в Плана на FATF е ключово условие за успешното излизане на страната от списъка на държавите със стратегически слабости в системите за борба с изпирането пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията (т. нар „сив списък“ на FATF).

2.1.

Цел 2 „Разрешаване на проблеми, установени при прилагане на ЗМИП и ЗМФТ от страна на ДАНС и органите за надзор по §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби на ЗМИП“

Въпреки че необходимостта за разрешаването на този ограничен кръг проблеми не произтича от констатирани слабости от Комитета MONEYVAL при оценка на техническото съответствие, разрешаването им ще внесе яснота и предотврати възможността за различно тълкуване, а последното ще се отрази положително на ефективността от прилагане на правната рамка за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Чрез разрешаване на установения проблем 2 ще се постигне по-голяма яснота при прилагането на действащите разпоредби на ЗМИП и ЗМФТ, ще се преодолеят съществуващи затруднения от практически характер, свързани разбирането и тълкуването на отделни норми, което ще гарантира по-добро разбиране от страна на задължените лица на законовите им права и задължения, ще способства за отстраняване на установена в практиката им несигурност и ще допринесе за прецизното практическо приложение на закона. Ще се отстранят съществуващи към момента затруднения при функционирането на регистрите по чл. 9а – 9в от ЗМИП и ще се подобрят възможностите на електронен обмен на информация, чрез по-пълно използване на съществуващите и новосъздадените канали за електронна комуникация. Ще се отстранят съществуващи към момента затруднения при функционирането на регистрите по чл. 9а – 9в от ЗМИП, ,.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

Заинтересованите страни могат да бъдат основно обособени в следните категории:

3.1. Преки заинтересовани страни:

3.1.1. Държавни органи и институции, в т.ч. основно:

3.1.1.1. Регулаторни, надзорни и други органи, които имат за цел хармонизиране на изискванията на националното законодателство с тези на Директива (ЕС) 2015/849 и Директива (ЕС) 2018/843 и Препоръките на FATF и прилагане на надзорни дейности по отношение на лицата, на които е вменено да изпълняват мерки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, и други дейности по превенция. В тази категория попадат Министерство на финансите, Министерство на вътрешните работи, Министерство на външните работи, Министерство на правосъдието, Българската народна банка, Комисията за финансов надзор, Комисията за регулиране на съобщенията, Национална агенция за приходите и Агенция „Митници”.

3.1.1.2. Органи, които имат за цел изпълнение на мерки с цел противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма, в т.ч. и чрез наказателно преследване. В тази категория попадат Министерство на вътрешните работи, компетентни дирекции в Държавна агенция „Национална сигурност”, Прокуратурата на Република България, Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество.

3.1.1.3. Финансово-разузнавателното звено (Специализирана административна дирекция „Финансово разузнаване” при Държавна агенция „Национална сигурност”), което има едновременно функции по превенция (надзорни компетенции, обмен на информация, извършване на стратегически анализи и други) и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма (основно чрез извършваните финансово-разузнавателни анализи).

3.1.2. Представители на частния сектор:

Лица, попадащи в чл. 4 от ЗМИП, т.нар. задължени субекти по ЗМИП, които следва да прилагат мерките по чл. 3, т. 1-6 от ЗМИП:

3.1.2.1. Българската народна банка, когато извършва операции и сделки с неограничен кръг лица, и кредитните институции, които извършват дейност на територията на Република България по смисъла на Закона за кредитните институции – 23 задължени лица, от които 17 банки, лицензирани в Република България и 6 бр. клонове на чуждестранни банки в Република България – по данни към 31.12.2023 г.;

3.1.2.2. другите доставчици на платежни услуги по смисъла на Закона за платежните услуги и платежните системи и техните представители – общо 3747 лица, в т.ч. лицензирани от Българска народна банка платежни институции, дружества за електронни пари, платежни институции, лицензирани в други държави членки, извършващи дейност на територията на Република България, въз основа на правото на установяване на клон, както и представители на изброените до тук – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г.;

3.1.2.3. финансовите институции по смисъла на Закона за кредитните институции – 282 финансови институции – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г.;

3.1.2.4. обменните бюра – 821 търговци, регистрирани като обменно бюро – по данни към 4-то тримесечие на 2023 г.;

3.1.2.5. застрахователи и застрахователни посредници със седалище в Република България, които са получили лиценз при условията и по реда на Кодекса за застраховането, когато извършват дейност по един или повече от класовете застраховки по раздел I на приложение № 1 към Кодекса за застраховането; застрахователи и застрахователни посредници, които са получили лиценз в друга държава членка, които осъществяват дейност на територията на Република България, когато извършват дейност по един или повече от класовете застраховки по раздел I на приложение № 1 към Кодекса за застраховането; застрахователи със седалище в държави, различни от държава членка, получили лиценз от Комисията за финансов надзор да осъществяват дейност в Република България чрез клон, когато извършват дейност по един или повече от класовете застраховки по раздел I на приложение № 1 към Кодекса за застраховането – 276 задължени лица – съгласно регистъра по чл. 30 от ЗКФН;

3.1.2.6. лизинговите предприятия – 107 задължени лица – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г.;

3.1.2.7. пощенските оператори, лицензирани да извършват пощенски парични преводи съгласно Закона за пощенските услуги и техните представители по чл. 22 от същия закон, на които е възложено изпълнението на отделни дейности от пощенската услуга, свързани с осъществяването на пощенски парични преводи – 35 задължени лица – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г.;

3.1.2.8. инвестиционните посредници, които са получили лиценз при условията и по реда на Закона за пазарите на финансови инструменти – 34 задължени лица – съгласно регистъра по чл. 30 от ЗКФН;

3.1.2.9. колективните инвестиционни схеми и другите предприятия за колективно инвестиране, които са получили лиценз, разрешение или са регистрирани при условията и по реда на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране – 144 задължени лица– – съгласно регистъра по чл. 30 от ЗКФН;

3.1.2.10. управляващите дружества и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, които са получили лиценз или са регистрирани при условията и по реда на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране – 46 задължени лица – – съгласно регистъра по чл. 30 от ЗКФН;

3.1.2.11. пенсионноосигурителните дружества, които са получили лиценз при условията и по реда на Кодекса за социално осигуряване, с изключение на дейността им по управление на фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване – 10 задължени лица – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г.;

3.1.2.12. регистрираните одитори – 709 регистрирани одитори - физически лица и 88 регистрирани

одитори - одиторски дружества – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г. ;

3.1.2.13. лицата, които по занятие предоставят счетоводни услуги и/или консултации в областта на данъчното облагане, както и лицата, които като основна стопанска или професионална дейност предоставят, пряко или непряко чрез свързани с тях лица, съдействие под каквато и да е форма или съвети по данъчни въпроси – 12 833 задължени лица – съгласно актуализация на Националната оценка на риска от 2023 г.;

3.1.2.14. нотариусите и помощник-нотариусите по заместване – към 3-то тримесечие на 2024 г. са вписани 680 нотариуси и 371 помощник-нотариуси;

3.1.2.15. лицата, които по занятие извършват правни консултации, когато:

а) подпомагат или участват в планирането или изпълнението на операция, сделка или друго правно или фактическо действие на свой клиент относно:

аа) покупко-продажба на недвижим имот или прехвърляне на предприятие на търговец;

бб) управление на средства, финансови инструменти или други активи;

вв) откриване, управление или разпореждане с банкова сметка, със спестовна сметка или със сметка за финансови инструменти;

гг) набавяне на средства за учредяване на юридическо лице или друго правно образувание, увеличаване на капитала на търговско дружество, предоставяне на заем или всяка друга форма на набавяне на средства за осъществяване на дейността на юридическо лице или друго правно образувание;

дд) учредяване, регистриране, организиране на дейността или управление на доверителна собственост, търговец или друго юридическо лице, или друго правно образувание;

ее) доверително управление на имущество, включително тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост;

б) действат за сметка на и/или от името на свой клиент в каквато и да е финансова операция;

в) действат за сметка на и/или от името на свой клиент в каквато и да е сделка с недвижим имот;

г) предоставят адрес на управление, адрес за кореспонденция, офис и/или други сходни услуги за целите на регистрацията и/или функционирането на юридическо лице или друго правно образувание;

Към 31.12.2022 г. адвокатите в България са 13 487.

3.1.2.16. лицата, които по занятие предоставят:

а) адрес на управление, адрес за кореспонденция, офис и/или други сходни услуги за целите на регистрацията и/или функционирането на юридическо лице или друго правно образувание;

б) услуги по учредяване, регистриране, организиране на дейността и/или управление на търговец или на друго юридическо лице, или друго правно образувание;

в) услуги по доверително управление на имущество или на лице по буква "б" включително:

аа) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на длъжността директор, секретар, съдружник или друга сходна длъжност в юридическо лице или друго правно образувание;

бб) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на длъжността доверителен собственик - в случаите на тръстове, попечителски фондове и други подобни чуждестранни правни образувания, учредени и съществуващи съобразно правото на юрисдикциите, допускащи такива форми на доверителна собственост;

вв) изпълняване на длъжността или организиране на изпълнението от друго лице на длъжността номинален акционер в трето чуждестранно юридическо лице или друго правно образувание, различно от дружество, чиито акции се търгуват на регулиран пазар, спрямо което се прилагат изискванията за оповестяване в съответствие с правото на

Европейския съюз или на еквивалентни международни стандарти - над 6000 задължени лица – съгласно регистъра по чл. 9б от ЗМИП;

3.1.2.17. частните съдебни изпълнители (ЧСИ) и помощник частните съдебни изпълнители (ПЧСИ) – 185 ЧСИ и 203 ПЧСИ – по данни към 31.12.2023 г.;

3.1.2.18. лицата, които извършват по занятие посредничество при сделки с недвижими имоти, включително по отношение на сделки за отдаване под наем на недвижими имоти, при които месечният наем възлиза на или надвишава 10 000 евро или тяхната равностойност в друга валута – 3145 – общ брой на лицата, декларирали доходи от дейност, свързана с посредничество при сделки с недвижими имоти в Република България през 2023 г.;

3.1.2.19. търговците на оръжие, петрол и петролни продукти – 292 задължени лица – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г.;

3.1.2.20. организаторите на хазартни игри, получили лиценз за организиране на хазартни игри на територията на Република България съгласно Закона за хазарта – 332 задължени лица – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г.;

3.1.2.21. лицата, които предоставят паричен заем срещу залагане на вещи – 1620 задължени лица – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г.;

3.1.2.22. юридическите лица с нестопанска цел с изключение на тези, които не извършват благотворителни, религиозни, културни, образователни, социални или полезни за обществото дейности и попадат в някоя от следните категории, уредени в специален закон:

а) творчески съюзи, обединяващи лица, извършващи сродна творческа дейност в областта на културата, създадени по Закона за юридическите лица с нестопанска цел в защита на интересите на своите членове и имащи характер на съсловна организация;

б) съсловни и браншови организации и съюзи, работодателски и синдикални организации, стопанските камари и други сдружения в отделни стопански отрасли;

21 390 сдружения, 4661 фондации и 3435 народни читалища – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г.

3.1.2.23. професионалните футболни клубове – 16 ПФК в Първа професионална футболна лига и 20 ПФК във Втора професионална футболна лига – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г.;

3.1.2.24. политическите партии – 127 задължени лица към 3-то тримесечие на 2024 г.;

3.1.2.25. изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по околна среда в качеството му на национален администратор по смисъла на Регламент (ЕС) № 389/2013 на Комисията от 2 май 2013 г. за създаване на Регистър на ЕС съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и решения № 280/2004/ЕО и № 406/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕС) № 920/2010 и (ЕС) № 1193/2011 на Комисията (ОВ, L 122/1 от 3 май 2013 г.);

3.1.2.26. лица, които по занятие търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, включително когато това се извършва от художествени галерии и аукционни къщи, когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 евро или тяхната равностойност в друга валута – съгласно регистър, воден от Министерството на културата, като конкретния брой не може да бъде посочен, поради наличието на допълнителното условие, свързано със стойността на сделката;

3.1.2.27. лица, които по занятие съхраняват, търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, когато това се извършва в свободни зони и когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 евро или тяхната равностойност в друга валута – към момента няма такива лица;

3.1.2.28. лицата, които по занятие предоставят услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие, услуги за прехвърляне или обмяна на виртуални активи, услуги по съхраняване на виртуални активи и управление на такива, позволяващо осъществяването на контрол върху активите и услуги, свързани с публично предлагане

на виртуални активи – 148 задължени лица – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г. ;

3.1.2.29. доставчици на портфейли, които предлагат попечителски услуги – 60 задължени лица – по данни към 3-то тримесечие на 2024 г.;

3.1.2.30. лицата, които по занятие предоставят достъп до депозитни касети в обществени трезори, с изключение на лицата по т. 3.1.2.1 – към момента регистърът по чл. 9в от ЗМИП все още не функционира.

3.2. <u>Косвени заинтересовани страни:</u>

3.2.2. Клиентите на задължените лица по чл. 4 от ЗМИП и други лица, които ги представляват в отношенията им със задължените лица по чл. 4 от ЗМИП и/или са представляващи, лица за контакт и действителни собственици на юридически лица и други правни образувания, за които възникват задължения по ЗМИП във връзка с поддържането, предоставянето и заявяването за вписване на информация за действителната собственост.

3.2.3. Държавни органи, организации, юридически лица със стопанска и нестопанска цел, граждани и бизнеса, вкл. чрез техни организации, в качеството им на заинтересовани страни в отделни случаи (като засегнати участници в обществените консултации).

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие по посочения проблем. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

При този вариант няма да бъде нормативно уреден кръгът от въпроси по т. 1.1 от раздел 1 на настоящия формуляр.

Няма да бъдат отстранени проблемите, установени от страна на ДАНС и органите за надзор съгласно дефиницията по §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби към ЗМИП и другите ангажирани органи и ведомства при практическото прилагане и тълкуване на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, чието разрешаването ще внесе яснота и предотврати възможността за различно тълкуване и прилагане на закона.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват положителни въздействия от изпълнението на Вариант 1.

Вариант 1 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант ще бъде препятствано постигането на по-висока ефективност на действията за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, както от страна на компетентните надзорни органи и другите компетентни държавни органи, на които ЗМИП е вменил конкретни функции, така и от страна на задължените субекти по закона. Това ще повлияе негативно на ефективността при прилагането на превантивното законодателство като цяло и ще препятства постигането на по-високо ниво на съответствие на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма с изискванията на Международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията (Препоръките на FATF) от 2012 г.

В този случай няма да се адресират установени в приетия на 18.05.2022 г. Доклад за България от Пети оценителен кръг на Комитета MONEYVAL проблеми, свързани с непълно съответствие на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма с изискванията на Международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията (Препоръките на FATF) от 2012 г., както и няма да се постигне необходимият напредък, съобразно мерките и сроковете, съдържащи се в приетия от FATF План за действие за Република България като част от Доклада на FATF от октомври 2023 г. за напредъка на Република България след изтичане на едногодишния срок за наблюдение. Това от своя страна ще окаже значително **негативно** въздействие върху процеса на излизане на страната от списъка на държавите със стратегически слабости в системите за борба с изпирането пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията (т. нар. „сив списък“ на FATF). Продължителният престой на държавата в този списък е свързан не само с негативен репутационен ефект, но и с нарастваща вероятност за настъпването на вреди за частния сектор и вреди за икономиката. Въпреки че включването на държава в този списък не е свързано с изискване от страна на FATF за прилагане на по-строги мерки спрямо от лица от съответната държава, практиката показва, че чуждестранни банки и финансови институции са по-предпазливи при осъществяване на трансакции с участието на лица от такива държави и при встъпването и поддържането на кореспондентски отношения с банки и финансови институции от такива държави. Извършването на повече и по-задълбочени проверки би довело до необходимост от по-голям ресурс за банките и финансовите институции, вкл. човешки и технически. Изследване на МВФ[7] по отношение на държави, включени в този списък, показва спад на БВП и спад в ръста на преките и непреките чуждестранни инвестиции.

При този вариант няма да бъдат отстранени и проблемите, установени от страна на ДАНС и органите за надзор по §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби към ЗМИП и другите ангажирани органи и ведомства при практическото прилагане и тълкуване на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, чието разрешаването ще внесе яснота и предотврати възможността за различно тълкуване и прилагане на закона.

Вариант 1 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: При избор на вариант 1 не е налице въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест: Процесът на излизане на страната от списъка на държавите със стратегически слабости в системите за борба с изпирането пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията ще изостане спрямо Плана на FATF за Република България, което ще удължи периода на негативно въздействие, което бизнесът и обществото като цяло търпят.

Допълнително, няма да се реализира възможността за намаляване на административната тежест, която би се постигнала чрез по-широкото използване на съвременни средства за комуникация.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Нормативни промени“ - Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма:

Описание:

[7] https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2021/05/27/The-Impact-of-Gray-Listing-on-Capital-Flows-An-Analysis-Using-Machine-Learning-50289

При този вариант ще бъдат разрешени описаните в т. 1.1 на раздел 1 на настоящия формуляр проблеми и ще бъде уреден нормативно кръгът от въпроси, свързани с отстраняване на несъответствията с Препоръка 7, както и с отделни Критерии на Препоръки 10, 13, 15, 26, 28 и 35 на FATF, за които съгласно приетия на 18.05.2022 г. Доклад за България от Пети оценителен кръг на Комитета MONEYVAL и Плана за действие на FATF за Република България, са необходими изрични законодателни промени.

При избор на този вариант ще бъдат въведени законодателни промени в ЗМФТ, ЗМИП, ЗХ, ЗПУ, КЗ, КСО, ЗПФИ и ЗДКИСДПКИ, чрез които се адресират подробно описаните в т. 1.1 на раздел 1 на настоящия формуляр проблеми и се въвеждат изискванията на посочените в същата част Препоръки на FATF, както е описано подробно в т. 1.1 от раздел 1 и т. 1.2 от раздел 2 на настоящия формуляр.

В съответствие с изискванията на Препоръка 7 на FATF ще се въведат национални процедури за прилагане на целевите финансови санкции за финансиране на разпространението на оръжия за масово унищожение (пролиферация) в съответствие с резолюциите на Съвет за сигурност на ООН. Замразяването/блокирането на средствата на санкционираните лица ще се осъществява без забавяне, т.е. преди да са изминали 24 часа от неговото включване в съответния санкционен списък. Ще се въведат процедури за включване на лица в санкционните списъци за целеви финансови санкции за финансиране на пролиферация, като същевременно ще се предвидят и процедури за своевременното им изключване при наличие на основания за това, което от своя страна ще способства за своевременна защита на правата на засегнатите лица.

Ще се преодолеят недостатъците, свързани с липсата на определени национални компетентни органи за осъществяване на контрола и санкционната политика за нарушения в сферата на целевите финансови санкции за финансиране на пролиферация, което ще гарантира изпълнението на ангажиментите на страната и по отношение изпълнението на разпоредбите на съответните регламенти на ЕС.

Предвид изложеното дотук, с предложените законодателни изменения в Закона за мерките срещу финансирането на тероризма ще се осигури наличието на необходимите национални процедури, които да гарантират, че на национално ниво са налице мерки за контрол върху прилагането на изискванията за целевите финансови санкции във връзка с финансиране на пролиферация по регламентите на ЕС, като същевременно същите да позволят преодоляването на основна слабост в санкционния режим на ЕС, свързана със забавянето на включването на лица в съответния санкционен списък, когато същите лица вече са санкционирани от ООН.

Конкретно предложените изменения и допълнения на ЗМФТ с цел разширяването на обхвата на закона с изискванията на регламентите на ЕС и резолюциите на ООН за прилагане на целеви финансови санкции във връзка с финансиране на пролиферация обхващат следното:

Наименованието на закона се допълва с финансиране на разпространението на оръжия за масово унищожение, като в него се посочва изрично, че мерките по закона се разширяват така, че да включат и финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение.

Добавят две нови категории физически лица, юридически лица, групи и организации, спрямо които се прилагат мерките по закона, а именно тези лица, спрямо които са наложени санкции за финансиране на пролиферация, чрез регламенти на ЕС и резолюции на ООН, в допълнение на вече съществуващите категории относими към санкционните списъци за финансиране на тероризъм на национално ниво и тези на ЕС и ООН.

Аналогични допълнения се въвеждат и относно публикуването на информация на интернет страницата на МВнР за приетите регламенти на ЕС и резолюции на ООН, и съответно преустановяването на мерките по закона, като се включват тези регламенти и резолюции, които са свързани с финансиране на пролиферация.

С оглед необходимото разширяването на обхвата на закона, се предвижда министърът на вътрешните работи и председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" да обменят информация със съответните международни органи за целите на закона, не само за предотвратяването и разкриването на действия на физически и юридически лица, насочени към финансиране на тероризма, но и към финансиране на пролиферация.

Предвид включването на нови категории лица, спрямо които се прилагат мерките, предвидени в закона, предлагат се и изменения и допълнения във всички останали разпоредби, които препращат към съответните изменения и допълнения.

С така предложеното разширяване на обхвата на закона, всички установени процедури и правила при изпълнение на изискванията, свързани с целевите финансови санкции срещу финансирането на тероризма ще се прилагат и за една допълнителна резолюция на ООН (за лица по санкционния режим за Северна Корея) и два регламента на ЕС (за лица по санкционните режими за Северна Корея и Иран), имащи отношение към финансирането на пролиферацията. По този начин, компетентните органи по прилагане на целевите финансови санкции срещу финансирането на тероризма, ще придобият същата компетентност и по отношение на целевите финансови санкции срещу финансирането на пролиферация, в т. ч. и за осъществяване на контрола по изпълнението на изискванията на закона, получаването на информация за изпълнени мерки по закона (блокиране на средства и активи и забрана за предоставянето на такива) и за разрешаване на достъп до блокирани средства и активи, при определени условия. С така предложените промени, предвидените в закона административнонаказателни разпоредби за нарушения на изискванията на Регламентите на ЕС и на националното законодателство във връзка с ФТ, ще се прилагат и за нарушения във връзка с финансиране на пролиферацията.

С горепосочените допълнения, които разширяват обхвата на закона, в съществена степен се преодоляват посочените в Доклада на Комитета MONEYVAL слабости и съответно се осигурява съответствие с преобладаващата част от изискванията на критериите на Препоръка 7 на FATF.

Допълнително, с оглед необходимостта от осигуряване на пълно съответствие с изискванията на Препоръка 7 на FATF и засилване на позицията на Република България да защити съответствието на приложимото в страната законодателство с международните стандарти в рамките на докладването на напредък на FATF, освен описаното по-горе е идентифицирана необходимост и от някои други изменения и допълнения в ЗМФТ, както следва:

Предлага се създаване се нова разпоредба, с която се предвижда възможност за изготвяне на искания от държавата до Съвета за сигурност на ООН за изключване на лица от санкционните списъци за финансиране на пролиферация, като се позволи на същите да подадат молба за изключване от съответния списък към Фокусната точка по резолюция 1730 на ООН. Въведените изисквания са аналогични на тези за Препоръка 6 на FATF относно финансиране на тероризъм (вече оценени от FATF в доклада на групата за напредък на България от февруари 2024 като съответстващи на изискванията на Препоръка 6), поради което при формулирането на разпоредбата е използван идентичен подход. С въвеждането на новата норма се отстранява несъответствие с критерий 7.4 от Препоръка 7 на FATF.

В допълнителните разпоредби на закона, термините „финансови средства и финансови активи или икономически ресурси“ се заменят с „финансови средства и други активи“, като по този начин дефиницията се уеднаквява с тази, използвана в речника на термините на FATF. Промяната в използването на тези термини се отразява и във всички относими разпоредби на ЗМФТ. По този начин се изпълняват изискванията на критерий 7.2 за замразяване (блокиране) на всички „финансови средства или други активи“ на санкционирани лица, както и за забраната за предоставяне на такива.

В закона се създава нова норма, чрез която ще се осигури съответствието с Критерий 7.5 на Препоръка 7 на FATF. В действащия закон е предвидено изпълнението на мярката за блокиране на средства и активи да не спира начисляването на лихви и придобиването на други граждански

плодове от блокираните финансови средства и други активи, като всичко новопридобито също се блокира. Последното не отговаря напълно на изискванията на горепосочения критерий, тъй като освен лихви и други придобивки, стандартът на FATF изисква към блокираните сметки да се добавят и плащания по договори преди датата на включване на лице в санкционния списък, като всичко новопридобито също следва да се блокира. С новата разпоредба този недостатък се отстранява.

За пълно адресиране на критерий 7.4 на Препоръка 7 относно осигуряване на възможност български компетентен орган да разреши на санкционирано лице достъп до блокирани средства, се предлагат изменения в досегашната уредба, както и създаване на нова, с което се предвижда възможност за достъп до блокирани средства и за извършване на всякакви други разходи, които могат да бъдат разрешени съгласно съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН, а така също и задължение за уведомяване на ООН за евентуално разрешение от компетентния български орган за достъп до блокираните средства и активи когато лицата са санкционирани с резолюции на ООН. С предложените изменения и допълнения се цели да се гарантира, че изискванията за разрешаване на достъп до блокирани средства ще е в съответствие с процедурите, заложени в съответните резолюции на ООН, което съвпада и с изискването на Критерий 7.4(c) на Препоръка 7 на FATF. Резолюциите на ООН изискват преди издаване на разрешение за достъп до блокирани средства или активи от България, да бъде уведомен Съветът за сигурност и да се изчака положително решение от същия.

За осигуряване на пълно съответствие с Критерий 7.2(e) на Препоръка 7 на FATF относно уведомяване на компетентните органи за приложени мерки (блокирани средства или активи и предприети действия по забраната за предоставяне на средства и активи) се предлага допълнение, с цел въвеждане на задължение уведомяването да се осъществява и в случаите на опит за извършване на сделка или операция с финансови средства и други активи, каквото е изискването на Препоръка 7.

В съответствие с изискванията на Препоръки 10, 13, 15, 26, 28 и 35 на FATF, с предлаганите промени ще се отстранят някои оставащи недостатъци, установени в хода на процеса регулярно докладване и мониторинг на България от страна на FATF и Комитета MONEYVAL, както следва:

По отношение на Препоръка 10 ще се осигури съответствие с изискванията, свързани с идентификацията и проверката на идентификацията на клиентите.

В съответствие с Препоръка 13 ще се преодолеят установените несъответствия, свързани с необходимостта от събиране на по-пълна информация за институцията-респондент, оценка на вътрешните й контроли срещу ИП/ФТ, както и разпределяне и документиране на отговорностите на респондентите.

Ще се постигне съответствие с голяма част от изискванията на Препоръка 15, касаещи цялостна оценка на риска при анализиране на рисковете, свързани с нови технологии; мерките за управление и намаляване на рисковете, конкретно засягащи нови продукти, нови бизнес практики и нови механизми за доставка; както и отстраняване на слабости, произтичащи от връзката на препоръката с Препоръки 7, 13 и 35 на FATF.

Изпълнението на изискванията на Препоръка 28, касаещи достъпа на пазара на престъпници и свързаните с тях лица, в секторите на хазарта и на пощенските услуги, свързани с пощенски парични преводи, ще се осигури от измененията и допълненията в Закона за хазарта и Закона за пощенските услуги, а конкретните изисквания на Критерий 28.5 на препоръката – и чрез допълнение на ЗМИП.

Съответствието с изискванията на Критерий 35.1 на Препоръка 35 на FATF, свързани с необходимостта от наличие на правни възможности, при нарушения на ЗМИП, ЗМФТ и актовете по прилагането им, за временно ограничаване на лицензи, респ. на регистрации – при регистрационен режим, както и за отправяне на писмени предупреждения или заповеди за

преустановяване на нарушенията по отношение на поднадзорни лица на Комисията за финансов надзор, Националната агенция за приходите и Комисията за регулиране на съобщенията, се осигурява чрез предложените изменения и допълнения в Закона за хазарта, Закона за пощенските услуги, Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Кодекса за застраховането и Кодекса за социално осигуряване, а също с предложенията за създаване на нови разпоредби на ЗМФТ и за изменение и допълнение на съответна разпоредба от ЗМИП.

Конкретната критика, произтичаща от Критерий 35.2 на Препоръка 35 на FATF, свързана с максималните размери на наказанията, свързани с нарушенията на целевите финансови санкции за финансиране на тероризъм и особено на наказанията за нарушения, извършени от лица, заемащи висши ръководни длъжности, се адресира с предложените изменения и допълнения на съществуваща разпоредба на ЗМФТ и създаване на нова такава в същия закон, респ. с предложените изменения и допълнения на съответните разпоредби от ЗМИП.

Предлаганите от работната група законодателни промени при този вариант кореспондират на установените несъответствия с препоръките на FATF както следва:

1. **Констатирани несъответствия с Препоръка 7 на FATF.** За изпълнение на ЦФС срещу финансиране на разпространение на оръжия за масово унищожение към момента в България пряко приложими са Регламент (ЕС) 2017/1509 (по отношение на Северна Корея) и Регламент (ЕС) 267/2012 (по отношение на Иран). При оценката на Комитета MONEYVAL на Препоръка 7 е анализиран режимът за прилагане на ЦФС за срещу ФП на ниво ЕС, чрез горепосочените регламенти, директно приложим в България. В резултат на анализа в Доклада на Комитета MONEYVAL са идентифицирани някои слабости на този режим, най-вече свързани с неизпълнението на изискванията на FATF и на съответните резолюции на ООН замразяването/блокирането на средства на санкционирани лица да се осъществява без забавяне, т.е. преди да са изминали 24 часа от включването на лицето в съответния санкционен списък на ООН. Предвид забавянето на включването на санкционираните от ООН лица в регламентите на ЕС с около 7-10 дни от обявяването на санкцията от ООН, то в ЕС не се изпълнява горепосоченото изискване за замразяване без забавяне. Последното е отразено като недостатък за всички държави членки на ЕС, които са били обект на оценка на Комитета MONEYVAL и на FATF, вкл. и България, и единственият начин за преодоляване на тази слабост е съответната държава да въведе национални процедури, които да действат паралелно с регламентите на ЕС, но да позволят прилагане на ЦФС срещу санкционирани лица в периода между датата на санкционирането им от ООН и датата на включването им в санкционния режим на ЕС. Като най-съществен недостатък за България е идентифицирана липсата на компетентни органи, които да осъществяват контрол върху изпълнението на ЦФС срещу ФП, наложени с горепосочените регламенти на ЕС, както и липсата на санкции за неизпълнение на тези изисквания. В съответните регламенти на ЕС е изрично посочено, че държавите членки следва да определят система за санкциите, приложими за нарушения на разпоредбите им, и да вземат всички необходими мерки за осигуряване на тяхното прилагане, като предвидените санкции следва да са ефективни, пропорционални и възпиращи. Към момента България не изпълнява това изискване, тъй като в страната не са предвидени санкции за неизпълнение, както и не са определени компетентните органи, които да извършват контрол спрямо прилагането на ЦФС срещу ФП. В резултат на последното, в Доклада на Комитета MONEYVAL всички установени слабости по различните критерии на Препоръка 7 са обобщени в една основна критика, а именно: „основните установени недостатъци по Препоръка 7 са свързани с липсата на национални процедури за прилагане на ЦФС във връзка с финансирането на пролиферация“. В отговор на критиката и съобразно критериите на препоръката, от страна на работната група са изработени редица предложения за изменение и допълнение на ЗМФТ, като на първо място заглавието на закона се допълва така, че да обхване и финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение, а в чл. 1 и 2 от него

мерките се разширяват, за да включат и ФП. По-нататък, съответствието на предложенията за законодателни промени по отделните критерии на Препоръка 7 на FATF е както следва:

1.1. Критерий 7.1 – държавите следва да прилагат целеви финансови санкции за финансиране на пролиферацията, наложени със съответните резолюции на ООН без забавяне – предлага се допълване на чл. 3, 4б, 4в, 5а и 12 от ЗМФТ със съответни разпоредби, свързани с разпространението на оръжия за масово унищожение. В чл. 4б се добавят две нови категории физически лица, юридически лица, групи и организации, спрямо които се прилагат мерките по закона, а именно тези лица, спрямо които са наложени санкции за финансиране на пролиферация, чрез регламенти на ЕС и резолюции на ООН. Аналогични допълнения се въвеждат и в чл. 5а и чл. 12 относно публикуването на информация на интернет страницата на МВнР за приетите регламенти на ЕС и резолюции на ООН, и съответно преустановяването на мерките по закона, като се включват тези регламенти и резолюции, отнасящи се за финансиране на пролиферация. С оглед разширяването на обхвата, в чл. 13 се предвижда министърът на вътрешните работи и председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" да обменят информация със съответните международни органи за целите на закона, не само за предотвратяването и разкриването на действия на физически и юридически лица, насочени към финансиране на тероризма, но и към финансиране на пролиферация.

1.2. Критерий 7.2 – държавите следва да определят компетентните органи, които да следят за прилагането на ЦФС за ФП, като се гарантира, че всички лица на територията на съответната държава ще блокират без забавяне финансови средства или други активи на санкционирани лица, както и че няма да предоставят финансови средства и активи на последните, държавите следва да въведат механизми за комуникация на промени в списъците към органите и лицата, които следва да прилагат изискванията, като последните са длъжни да уведомят компетентните органи на държавата за приложена мярка по блокиране или предприети действия по забрана за предоставяне на финансови средства или други активи – допълненията, свързани с Критерий 7.1 намират приложение и тук, като освен това се предлага и изменение и допълнение на дефиницията по §1, т. 2 от ДР на ЗМФТ относно понятието „финансови средства и други активи или икономически ресурси“. Приложение по отношение на ФП намират и разпоредбите на чл. 14а и 14б от ЗМФТ; Конкретно във връзка с Критерии 7.2(b), 7.2(c) и изменената дефиниция по предходното изречение, изменение се предлага и на чл. 6, във връзка с Критерий 7.2(d) – чл. 5б, а във връзка с Критерий 7.2(f) – и на чл. 8 от ЗМФТ. Изменената дефиниция води до съответните изменения и в редица други разпоредби на закона.

1.3. Критерий 7.3 – държавите следва въведат мерки за мониторинг и за осигуряване на прилагането на ЦФС за ФП, като нарушенията на същите да бъдат обект на граждански, административни или наказателни санкции – наред с това, че разпоредбите на чл. 14а и 14б от ЗМФТ намират приложение и по отношение на ФП, предвидените в чл. 15 от ЗМФТ санкции ще се налагат и за нарушения, свързани с мерките срещу ФП; предлага се извеждане на приложимите разпоредби от ЗМИП в отделен чл. 17 на ЗМФТ, както и създаване на чл. 18, 19, 20 и 21 в същия закон.

1.4. Критерий 7.4 – държавите следва да разработят и приложат публично известни процедури за изготвяне на искания до Съвета за сигурност на ООН за изключване на лица от санкционните списъци за финансиране на пролиферация, като се позволи на същите да подадат молба за изключване от съответния списък към Фокусната точка по резолюция 1730 на ООН, осигуряване на възможност за издаване на разрешение за достъп до блокирани средства съобразно установените процедури на ООН – предлага се създаването на нов чл. 4а[1], с който се предвижда възможност за изготвяне на искания от държавата до Съвета за сигурност на ООН за изключване на лица от санкционните списъци за финансиране на пролиферация, като се позволи на същите да подадат молба за изключване от съответния списък към Фокусната точка по резолюция 1730 на ООН. Въведените изисквания са аналогични на тези за Препоръка

6 относно финансиране на тероризъм и вече са оценени от FATF в доклада за напредък на България от февруари 2024 като съответстващи на изискванията на Препоръка 6, поради което при формулирането на разпоредбата на 4а[1] е използван идентичен подход като този за чл. 4а. Отношение към критерия имат и измененията и допълненията в чл. 5а, 5б и 6 от същия закон.

1.5. Критерий 7.5 – държавите следва да позволят добавянето към блокираните сметки на лихви, други граждански плодове и плащания, дължими по договори преди дата на включване на лице в санкционния списък, като всичко новопридобито също се блокира – критерият се адресира с измененията и допълненията на чл. 6 от ЗМФТ.

2. **Констатирани несъответствия с Препоръки 10, 13, 15, 26, 28 и 35 на FATF.**

2.1. В резултат на работата на групата са формулирани следните предложения за законодателни изменения, съответстващи на констатираните несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 10**:

2.1.1. Критерий 10.4 – Липса на изрично изискване за верификация на самоличността на лица, действащи от името на клиент и разпоредби, касаещи воденето на чужда работа без пълномощие – критиката е частично адресирана. С допълнение на чл. 65, ал. 1 от ЗМИП ще се постигне пълно отстраняване на несъответствието;

2.1.2. Критерий 10.9 – Българското законодателство позволява алтернативен метод за идентификация и проверка на идентификацията на юридически лица и други правни образувания, т.е. разрешава се да не се искат заверени документи за идентификация от ЮЛ, в случай че информацията може да се осигури от регистри на ЕС – предлага се отмяна на чл. 54, ал. 11 от ЗМИП;

2.1.3. Критерий 10.10 – Няма изрично изискване за идентификация и предприемане на разумни мерки за проверка на идентификацията на физически лица, които в някои случаи осъществяват контрол със средства различни от правото на собственост – предлага се създаване на ал. 5 в чл. 59 от ЗМИП;

2.1.4. Критерий 10.16 – Няма изрично изискване да се вземат предвид големината и различните нива на риска на клиентите (освен в случаите на висок риск и делово взаимоотношение – предлага се допълване на разпоредбата на чл. 16, ал. 2 от ЗМИП;

2.2. В резултат на работата на групата са формулирани следните предложения за законодателни изменения, съответстващи на констатираните несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 13**:

2.2.1. Критерий 13.1(a), (b) и (d) – частично несъответствие с изисквания, касаещи кореспондентските отношения – предлага се изменение на чл. 44 от ЗМИП така, че да се преодолеят установените несъответствия, свързани с необходимостта от събиране на по-пълна информация за институцията-респондент, оценка на вътрешните й контроли срещу ИП/ФТ, както и разпределяне и документиране на отговорностите на респондентите не само по отношение на респонденти от трети държави, но и по отношение на респонденти от други държави членки;

2.3. В резултат на работата на групата са формулирани следните предложения за законодателни изменения, съответстващи на констатираните несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 15**:

2.3.1. Критерий 15.1 – липса на цялостна оценка на риска при анализиране на рисковете, свързани с нови технологии, където изрично не се посочва използването на развиващи се технологии – предлага се редакция в чл. 48а и чл. 96 от ЗМИП, както и създаване на нов чл. 48б от ЗМИП;

2.3.2. Критерий 15.2(b) – липсват изрични изисквания за предприемане на мерки за управление и намаляване на рисковете, конкретно засягащи нови продукти, нови бизнес практики и нови механизми за доставка – предлага се създаване на нов чл. 48б от ЗМИП;

2.3.3. Критерий 15.8(a) – слабости, свързани с Препоръка 35 – вж. Препоръка 35 по-долу;

2.3.4. Критерий 15.10 – слабости, свързани с Препоръка 7 – адресират се с предложенията, свързани с Препоръка 7 по-горе;

2.3.5. Критерий 15.11 – слабости, свързани с Препоръки 10 и 13 – адресират се с предложенията по съответната препоръка по-горе;

2.4. В резултат на работата групата са формулирани следните предложения за законодателни изменения, съответстващи на констатираните несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 26**:

2.4.1. Критерий 26.3 – работната група одобри предложението на Комисията за финансов надзор (КФН) в законопроекта да се включат и предложени от Комисията промени в Кодекса за застраховането, които по информация, предоставена на групата от Комисията, в предходни периоди са внасяни за разглеждане в Министерския съвет и в Народното събрание, но до момента не са приети, а касаят оставащи слабости по отношение на Критерий 26.3 на Препоръка 26 на FATF; Направени са предложения за усъвършенстване на правилата и процедурите за оценка на придобиванията на квалифицирани участия в застрахователи и презастрахователи. Във връзка с отправени към Република България препоръки на Комитета MONEYVAL се предлага оценката за добра репутация на заявителя за придобиване на квалифицирано участие да се разпростира и спрямо свързаните с него лица. Предложено е регламентиране на нищожност на придобиване на квалифицирано участие в нарушение на предвидения регулаторен режим, което се счита за по-ефективна мярка с по-добър превантивен ефект в сравнение със сега уредените принудителни мерки. Във връзка с предписания от партньорски проверки на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване са направени предложения за регламентиране на текущ надзор за спазването на изискванията за квалификация и надеждност на акционерите с квалифицирани участия.

2.5. В резултат на работата на групата са формулирани следните предложения за законодателни изменения, съответстващи на констатираните несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 28**:

2.5.1. Критерий 28.4(b) – слабости в сектора на хазарта, свързани с липсата на мерки за предотвратяване навлизането на пазара на лица, свързани с престъпници посредством собственост, действителна собственост или заемане на ръководна длъжност – от страна на органите на Националната агенция за приходите (НАП) са подготвени предложения за текстове за изменение и допълнение на чл. 8 от Закона за хазарта, както и за въвеждане на дефиниции за „действителен собственик“ и „свързани лица“ в допълнителните разпоредби на същия закон;

2.5.2. Критерий 28.4(b) – слабости в сектора на пощенските услуги, свързани с пощенски парични преводи, поради липсата на мерки за предотвратяване навлизането на пазара на лица, свързани с престъпници посредством собственост, действителна собственост или заемане на ръководна длъжност – от страна на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) са подготвени предложения за текстове за изменение и допълнение на чл. 47 от Закона за пощенските услуги, както и въвеждане на дефиниции за „действителен собственик“ и „свързани лица“ в допълнителните разпоредби на същия закон;

2.5.3. Критерий 28.4(b) – слабости, свързани с липсата на мерки за предотвратяване навлизането на пазара на лица, свързани с престъпници посредством собственост, действителна

собственост или заемане на ръководна длъжност, при задължени лица, по отношение на които няма изрично определен контролен орган по ЗМИП – предлага се допълнение на чл. 9г от ЗМИП и създаване на нова дефиниция за „обвързани“ лица в Допълнителните разпоредби на същия закон.

2.5.4. Критерий 28.5 – липса на изрично посочване определянето на обхвата, задълбочеността, продължителността и честотата на проверките да се извършва в съответствие с оценката на риска – предлага се допълнение на чл. 114 от ЗМИП;

2.6. В резултат на работата групата са формулирани следните предложения за законодателни изменения, съответстващи на констатираните несъответствия по отделните критерии на **Препоръка 35**:

2.6.1. Критерий 35.1 – липса на разпоредби, даващи възможност на КФН временно да ограничава лицензи при нарушения на ЗМИП, ЗМФТ и актовете по прилагането им, както и липса на правни възможности за издаване на предупреждения или заповеди за отстраняване на нарушения на ЗМИП, ЗМФТ и актовете по прилагането им. Тази слабост е релевантна и за НАП и КРС, но те не са посочвани от оценителите изрично поради факта че към настоящия момент не са оценявани по този критерий[8], но ще бъдат оценявани в доклада за напредъка – предлага се допълнение на чл. 125 от ЗМИП, създаването на нови чл. 18, 19, 20 и 21 в ЗМФТ, както и изменения и допълнения в чл. 264 Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, чл. 276 от Закона за пазарите на финансови инструменти, чл. 587 от Кодекса за застраховането и чл. 344 от Кодекса за социално осигуряване. От страна на НАП са подготвени проекти на текстове за изменение и допълнение на чл. 85 и 86 от Закона за хазарта. От страна на КРС са подготвени проекти на текстове за изменение и допълнение на чл. 47, 58, 95а и 95б от Закона за пощенските услуги, както и на Допълнителните разпоредби на същия закон;

2.6.2. Критерий 35.2 – санкциите за неспазване на целевите финансови санкции за ФТ не са разубеждаващи, особено по отношение на максималния приложим размер – предлагат се изменения на разпоредбите на чл. 15 от ЗМФТ, както и извеждане на приложимите разпоредби от ЗМИП в отделен чл. 17 на ЗМФТ;

2.6.3. Критерий 35.2 – паричните санкции, приложими по отношение на лицата, заемащи ръководни длъжности в задължените лица не са напълно разубеждаващи – предлагат се изменения на чл. 117, 116а, 119 и 120 от ЗМИП, както и извеждане на приложимите разпоредби от ЗМИП в отделен чл. 17 на ЗМФТ.

В предлагания проект на нормативен акт не се предвижда включване на мерки за отстраняване на част от слабостите по горепосочените Препоръки на FATF, които касаят наказателното преследване на някои видове нарушения и могат да бъдат адресирани чрез изменения и/или допълнения в Наказателния кодекс на Република България (напр. части от Препоръка 35). В предлагания проект на нормативен акт не се съдържат и мерки по отношение на слабости, които са адресирани/следва да се адресират в други закони/проекти на закони – напр. проекта на Закон за пазарите на криптоактиви, чрез който следва да се адресират критиките по Критерии 15.4(b), 15.6(c) и C 15.9(b) на Препоръка 15 и др., както и слабости, които могат/ следва да се адресират с актове от по-нисък ранг или вътрешноведомствени актове – като критиката по Критерий 7.4(b), Критерий 15.5, 15.7 на Препоръка 15 и др.

[8] Предвид това, че до промените в ЗМИП, обнародвани в ДВ бр. 84 от 06.10.2023 г., двете ведомства не бяха изрично посочени в §1, т. 11 от закона.

Възможността за такива предложения и тяхната целесъобразност следва да се преценят и предложат от работна група от специалисти в областта на съответния правен отрасъл, респ. от съответните органи и ведомства – по отношение на вътрешноведомствените актове.

При този вариант се съобразява факта, че както при финансирането на тероризма, така и при финансирането на пролиферацията е налице общоевропейско законодателство, формулирано в съответните регламенти, което следва да е допълнено с национално законодателство, отразяващо изискванията на резолюциите на Съвета за сигурност на ООН. Сходството е налице също и по отношение на вида мерки, условията за прилагането им, процедурите за уведомяване и пр. То произтича от факта, че изискванията на Препоръка 6 на FATF (касаеща целевите финансови санкции за финансиране на тероризма), адресирани със ЗМФТ, са в съществена степен идентични с тези на Препоръка 7 на FATF. Затова съществуващите системи, свързани с мерките срещу ФТ, в т.ч. и за осъществяване на контрол по прилагането им, успешно могат да се ползват и по отношение на мерките срещу ФП, като по този начин се ограничи до минимум административната тежест, свързана с прилагане на допълнителни процедури и правила както за публичния, така и за частния сектор. Същевременно, при настоящия вариант се ползват всички вече установени (и оценени положително от съответните международни организации) системи и правила, предвидени в закона. Настоящият вариант отразява в най-пълна степен принципите на необходимост, обоснованост, предвидимост и съгласуваност на нормативни актове, тъй като за адресиране на идентифицираните слабости по Препоръка 7 на FATF е необходимо и достатъчно да се приемат изменения и допълнения в ЗМФТ и ЗМИП, а за адресиране на друга част от установените слабости – да се предложат изменения и допълнения в други нормативни актове, като тези, уреждащи правомощията на други органи за надзор.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Своевременното нормативно уреждане на кръга от въпроси, очертани в Раздел 1, т. 1.1 от настоящия формуляр, ще способства за отстраняването на установени в приетия на 18.05.2022 г. Доклад за България от Пети оценителен кръг на Комитета MONEYVAL недостатъци, свързани с непълно техническо съответствие на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма с изискванията на Международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията (Препоръките на FATF) от 2012 г., както и ще се постигне необходимият напредък, съобразно мерките и сроковете, съдържащи се в приетия от FATF План за действие за Република България като част от Доклада на FATF от октомври 2023 г. за напредъка на Република България след изтичане на едногодишния срок за наблюдение. Това от своя страна ще окаже значително **положително** въздействие върху процеса на излизане на страната от списъка на държавите със стратегически слабости в системите за борба с изпирането пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията (т. нар. „сив списък“ на FATF).

Постигането на техническо съответствие с Международните стандарти е и предпоставка за постигането на по-висока ефективност на действията за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията, както от страна на компетентните надзорни органи и другите компетентни държавни органи, на които ЗМИП е вменил конкретни функции, така и от страна на задължените субекти по закона. Това ще повлияе положително върху ефективността при прилагането на превантивното законодателство като цяло и ще подпомогне постигането на по-високо ниво на съответствие на националната рамка срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията с изискванията на Международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията.

Вариант 2 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Изборът на вариант 2 не води до отрицателни икономически въздействия.

Вариант 2 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

При този вариант ще се наблюдава необходимост от въвеждане на нови правила, процедури и системи за прилагане на мерките срещу финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение.

Административна тежест: С проекта на нормативен акт ще се създадат нови задължения за субектите по сега действащия ЗМФТ с оглед на включването на необходимостта от прилагане на мерки срещу финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение и свързаните с това акцесорни задължения.

Същевременно, изборът на вариант 2 ще позволи използването на съществуващата вътрешна организация на задължените лица, създадена във връзка с изискванията на превантивното законодателство срещу финансирането на тероризма, за която ще възникне необходимост само да бъде допълнена със сходните по характер изисквания срещу финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение. Това ще способства за минимизиране на административната тежест.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

4.2. По проблем 2:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

При този вариант няма да бъдат отстранени проблемите, установени от страна на ДАНС и органите за надзор съгласно дефиницията по §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби към ЗМИП и другите ангажирани органи и ведомства при практическото прилагане и тълкуване на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, чието разрешаването ще внесе яснота и предотврати възможността за различно тълкуване и прилагане на закона.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се очакват положителни въздействия от изпълнението на Вариант 1.

Вариант 1 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант няма да се постигне необходимата яснота при прилагането на действащите разпоредби на ЗМИП и ЗМФТ, и няма да се преодолеят съществуващи затруднения от практически характер, свързани разбирането и тълкуването на отделни норми на посочените закони. Няма да се повишат възможностите за електронен обмен на информация чрез съществуващите и новосъздадените канали за електронна комуникация.

Вариант 1 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

При избор на вариант 1 не е налице въздействие върху малките и средните предприятия.

Административна тежест:

Вариантът не оказва въздействие върху административната тежест върху задължените лица по ЗМФТ и ЗМИП.

Допълнително, няма да се реализира възможността за намаляване на административната тежест, която би се постигнала чрез по-широкото използване на съвременни средства за комуникация.

Вариант 2 „Нормативни промени“ - Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма:

Описание:

При този вариант ще бъдат отстранени проблемите, установени от страна на ДАНС и органите за надзор съгласно дефиницията по §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби към ЗМИП и другите ангажирани органи и ведомства при практическото прилагане и тълкуване на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, чието разрешаването ще внесе яснота и предотврати възможността за различно тълкуване и прилагане на закона. Необходимостта за разрешаването на тези проблеми не произтича от констатирани слабости от Комитета MONEYVAL при оценка на техническото съответствие, но разрешаването им ще внесе яснота и предотврати възможността за различно тълкуване и прилагане на закона. Последното ще се отрази положително на ефективността от прилагане на правната рамка за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията. Такива ограничени промени, предимно от техническо естество, са необходими в следните области:

2.6.4. В чл. 9г от ЗМИП се предлагат изменения, свързани с някои затруднения при установяването на липсата на определени обстоятелства прямо лица от други държави, когато това е необходимо за вписването в регистрите по чл. 9а – 9в от ЗМИП, за които в групата е постъпило становище от Министерството на правосъдието, във връзка с водения от него регистър по чл. 9б от ЗМИП. Касае се за подобряване на възможността на задължените лица да предоставят определени, изискуеми от закона документи за удостоверяване на отрицателни предпоставки за упражняване на изброените в чл. 9г от ЗМИП дейности;

2.6.5. В чл. 9в от ЗМФТ, съответно в чл. 79 от ЗМИП, се предлагат изменения и допълнения, чрез които ще се постигне по-голяма яснота при прилагането на действащите разпоредби на ЗМИП и ЗМФТ, ще се преодолеят съществуващи затруднения от практически характер, свързани разбирането и тълкуването на отделни норми и ще се повишат възможностите за електронен обмен на информация чрез съществуващите и новосъздадените канали за електронна комуникация.

2.6.6. С нова ал. 2 е допълнена е разпоредбата на чл. 22а от ЗМИП с оглед необходимостта от отстраняване на съществуваща неяснота у задължените лица по чл. 4 от ЗМИП относно необходимите последващи действия от тяхна страна в хипотезата на ал. 1 на същия член;

2.6.7. Систематичното място на чл. 87, ал. 1 от ЗМИП е заменено с чл. 88, ал.1 с оглед постигане на по-голяма яснота при прилагане на разпоредбата;

2.6.8. Коригирана е разпоредбата чл. 110, ал. 4, т. 1 от ЗМИП с оглед отстраняване на съществуваща неяснота, установена в практическото приложение на закона;

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Вариантът ще внесе яснота и предотврати възможността за различно тълкуване и прилагане на закона. Последното ще се отрази положително на ефективността от прилагане на правната рамка за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията.

Вариант 2 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Изборът на вариант 2 не води до отрицателни икономически въздействия.

Вариант 2 не предполага екологично въздействие върху заинтересованите страни.

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Вариантът ще окаже положително въздействие върху всички задължени лица по ЗМФТ и ЗМИП (в т.ч. и върху малките и средните предприятия), като ще способства за намаляване на административната тежест посредством повишаване на възможностите за използване на съвременни средства за електронна комуникация.

Административна тежест:

Вариантът не оказва отрицателно въздействие по отношение на административната тежест върху задължените лица по ЗМФТ и ЗМИП.

Допълнително, ще се реализира възможността за намаляване на административната тежест, която би се постигнала чрез по-широкото използване на съвременни средства за комуникация.

** При повече от един поставен проблем мултиплицирайте Раздел 4.1.*

4.n. По проблем n:

** При повече от един поставен проблем мултиплицирайте Раздел 4.1.*

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2 „Нормативни промени“**
Ефек	Цел 1: „Повишаване степента на съответствие на превантивното законодателство срещу изпирането на пари, финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение	ниска	висока

	чрез изпълнение на мерки от изготвения от FATF план за действие, включен в приетия през месец октомври 2023 г. от FATF Доклад за напредъка на Република България след изтичане на едногодишния срок за наблюдение от приемането на Доклад за Република България от Пети оценителен кръг на Комитета MONEYVAL към Съвета на Европа, както и преодоляване на установени в доклада на Комитета MONEYVAL слабости в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма“		
Ефикасност	Цел 1: „Повишаване степента на съответствие на превантивното законодателство срещу изпирането на пари, финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение чрез изпълнение на мерки от изготвения от FATF план за действие, включен в приетия през месец октомври 2023 г. от FATF Доклад за напредъка на Република България след изтичане на едногодишния срок за наблюдение от приемането на Доклад за Република България от Пети оценителен кръг на Комитета MONEYVAL към Съвета на Европа, както и преодоляване на установени в доклада на Комитета MONEYVAL слабости в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма“	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 1: „Повишаване степента на съответствие на превантивното законодателство срещу изпирането на пари, финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение чрез изпълнение на мерки от изготвения от FATF план за действие, включен в приетия през месец октомври 2023 г. от FATF Доклад за напредъка на Република България след изтичане на едногодишния срок за наблюдение от приемането на Доклад за Република България от Пети оценителен кръг на Комитета MONEYVAL към Съвета на Европа, както и преодоляване на установени в доклада на Комитета MONEYVAL слабости в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма“	ниска	висока

5.2. По проблем 2:

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2 „Нормативни промени“**
Ефективност	Цел 2: „Разрешаване на проблеми, установени при прилагане на ЗМИП и ЗМФТ от страна на ДАНС и органите за надзор по §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби към ЗМИП“	ниска	висока
Ефикасност	Цел 2: „Разрешаване на проблеми, установени при прилагане на ЗМИП и ЗМФТ от страна на ДАНС и органите за надзор по §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби към ЗМИП“	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 2: „Разрешаване на проблеми, установени при прилагане на ЗМИП и ЗМФТ от страна на ДАНС и органите за надзор по §1, т. 11 от Допълнителните разпоредби към ЗМИП“	ниска	висока

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

Изборът на препоръчителен вариант се извършва въз основа на следните основни критерии: **Ефективност:** степента, до която вариантът е вероятно да постигне целите.

Ефикасност: степента, до която целите могат да бъдат постигнати чрез даден вариант на действие при дадено равнище на финансови ресурси, или при по-ниски разходи.

Съгласуваност: степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

По проблем 1:

При сравняване на вариантите на действие може да се установи, че най-голяма ефективност има Вариант на действие 2, при който ще бъдат постигнати напълно поставените цели. Няма идентифицирана ефективност при предприемане на Вариант на действие 1.

Сравнението на вариантите по критерий ефикасност показва, че постигането на целите с най-ниско ниво на разходите от всички заинтересовани страни ще е при Вариант на действие 2. При предприемане на Вариант на действие 1 не се предвиждат разходи, но целите няма да бъдат постигнати.

При сравняване на вариантите на действие може да се установи, че най-голяма съгласуваност има Вариант на действие 2, при който се постига най-добро съответствие на националната правна уредба с международния стандарт.

Съгласуваността при Вариант на действие 1 ще е най-ниска, тъй като изискванията на нормативните актови, чиято промяна се предлага, няма да съответстват на международния стандарт на FATF.

При сравняване на вариантите на действие се установи, че най-голяма ефективност, ефикасност и съгласуваност по проблем 1 се постига чрез: **Вариант 2 „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма“.**

По проблем 2:

При сравняване на вариантите на действие може да се установи, че най-голяма ефективност има Вариант на действие 2, при който ще бъдат постигнати напълно поставените цели. Няма идентифицирана ефективност при предприемане на Вариант на действие 1.

Сравнението на вариантите по критерий ефикасност показва, че постигането на целите с най-ниско ниво на разходите от всички заинтересовани страни ще е при Вариант на действие 2. При предприемане на Вариант на действие 1 не се предвиждат разходи, но целите няма да бъдат постигнати.

При сравняване на вариантите на действие може да се установи, че най-голяма съгласуваност има Вариант на действие 2, при който се постига най-добро съответствие на националната правна уредба с международния стандарт.

Съгласуваността при Вариант на действие 1 ще е най-ниска, тъй като изискванията на нормативните актови, чиято промяна се предлага, няма да съответстват на целта на закона и на международния стандарт на FATF.

При сравняване на вариантите на действие се установи, че най-голяма ефективност, ефикасност и съгласуваност по проблем 1 се постига чрез: **Вариант 2 „Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма“.**

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

(•) Ще се увеличи

( ) Ще се намали

( ) Няма ефект

С проекта на нормативен акт ще се създадат нови задължения за субектите по сега действащия ЗМФТ с оглед на включването на необходимостта от прилагане на мерки срещу финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение и свързаните с това акцесорни задължения.

Същевременно, изборът на вариант 2 ще позволи използването на съществуващата вътрешна организация на задължените лица, създадена във връзка с изискванията на превантивното законодателство срещу финансирането на тероризма, за която ще възникне необходимост само да бъде допълнена със сходните по характер изисквания срещу финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение. Това ще способства за минимизиране на административната тежест.

Допълнително, изяснява се, респ. улеснява се изпълнението на някои от съществуващите задължения за лицата по чл. 4 от ЗМИП, произтичащи от разпоредбите на същия закон.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

(•) Да

С проекта на нормативен акт ще се създават нови задължения за субектите по сега действащия ЗМФТ с оглед на включването на необходимостта от прилагане на мерки срещу финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение и свързаните с това акцесорни задължения.

В преобладаващата си част новите задължения са аналогични със сега съществуващите по отношение на мерките срещу финансирането на тероризма.

( ) Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

◉ Актът засяга пряко МСП

○ Актът не засяга МСП

Прилагането на препоръчителния вариант не води до специфично въздействие конкретно и само върху малките и средните предприятия, а предвид въвеждането на нови задължения, свързани с мерките срещу финансирането на разпространението на оръжия за масово унищожение и засяга в еднаква степен всички задължени лица по сега действащия ЗМФТ.

Същевременно въвеждането на новите задължения е част от приетия от FATF План за действие за Република България, своевременното изпълнение на който е от ключово значение за излизане на страната от списъка на държавите със стратегически слабости в системите за борба с изпирането пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията (т. нар „сив списък“ на FATF). Намаляването на срока на присъствие на България, съответно излизането й от списъка ще има цялостен положителен ефект върху икономиката на страната.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са идентифицирани рискове по прилагането на препоръчителния вариант.

Предлаганите промени целят да доразвият действащата към настоящия момент правна уредба и да я приведат в съответствие с международния стандарт на FATF.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

……..……

……..

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма ще бъде публикуван за обществени консултации на Портала за обществени консултации (http://www.strategy.bg/PublicConsultations), както и на официалната интернет страница на Държавна агенция „Национална сигурност“ за срок от 30 дни, съгласно чл. 26 от Закона за нормативните актове.

Направените предложения ще бъдат включени в Справка за отразените становища със съответните мотиви за тяхното приемане/ неприемане. Справката ще бъде публикувана на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на Държавна агенция „Национална сигурност“.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма ще бъде съгласуван с министерствата и заинтересованите ведомства по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:
Без приложения.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. Доклад за България от Пети оценителен кръг на Комитета MONEYVAL към Съвета на Европа, май 2022 г. https://rm.coe.int/moneyval-2022-1-mer-bulgaria/1680a70913
2. Международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията (Препоръките на FATF) от 2012 г., FATF Recommendations 2012.pdf.coredownload.inline.pdf (fatf-gafi.org);
3. Методологията за оценка на техническото съответствие с Препоръките на FATF и ефективността на системата за превенция и противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма (Методологията на FATF) от 2013 г., FATF Methodology for assessing compliance with the FATF Recommendations and the effectiveness of AML/CFT systems (fatf-gafi.org);
4. Процедурните правила за провеждане на Пети оценителен кръг на комитета MONEYVAL по отношение на превенцията и противодействието на изпирането на пари (ИП) и финансирането на тероризма (ФТ), https://rm.coe.int/moneyval-2014-36rev14-rop5th-eng-clean-2749-4981-9399-1/1680aa00c8.
5. Публично изявление на FATF от месец октомври 2023 г., https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/Increased-monitoring-october-2023.html
6. Публично изявление на FATF от месец февруари 2024 г., https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/Increased-monitoring-february-2024.html
7. Публично изявление на FATF от месец юни 2024 г., https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/increased-monitoring-june-

2024.html

8. Първи Доклад за напредъка на Република България, приет от Комитета MONEYVAL в рамките на 67-то Пленарно заседание през месец май 2024 г., https://rm.coe.int/moneyval-2024-1-bg-5thround-1stenhfur/1680afca6a
9. МВФ, „Въздействието на включването в „сивия списък“ върху привличането на капитали: Анализ, използващ машинно обучение“ https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2021/05/27/The-Impact-of-Gray-Listing-on-Capital-Flows-An-Analysis-Using-Machine-Learning-50289
10. Закон за нормативните актове;
11. Наредба за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието;
12. Ръководство за извършване на предварителна оценка на въздействието.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност:

Цветелина Стоянова, директор на дирекция „Финансово разузнаване“

Дата: …….2024 г.

Подпис: